

Opatření podle zákona o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy

Soud pro mládež musí nezletilému uložit některé z opatření uvedených v § 93 odst. 1 zákona č. [218/2003](#) Sb., jsou-li splněny formální podmínky pro jeho uložení [nezletilý se dopustil činu jinak trestného (§ 89 odst. 2) a státní zastupitelství podalo návrh na uložení opatření (§ 90 odst. 1), resp. soud pro mládež zahájil řízení bez návrhu (§ 90 odst. 2)] a pokud nejsou splněny zákonné (formální a materiální) podmínky pro upuštění od uložení opatření podle § 93 odst. 7 zákona č. [218/2003](#) Sb.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 8 Tdo 1282/2007, ze dne 21.11.2007)

Nejvyšší soud České republiky jako soud pro mládež rozhodl v právní věci nezletilého D. Č., zastoupeného opatrovnící JUDr. V. O., advokátkou, vedené u Městského soudu v Brně, soudu pro mládež, pod sp. zn. 97 Rod 173/2006, o dovolání Městského státního zastupitelství v Brně proti rozsudku Krajského soudu v Brně, soudu pro mládež, ze dne 31. 7. 2007, sp. zn. 4 Rodo 33/2007, tak, že rozsudek Krajského soudu v Brně, soudu pro mládež, ze dne 31. 7. 2007, sp. zn. 4 Rodo 33/2007, a rozsudek Městského soudu v Brně, soudu pro mládež, ze dne 29. 3. 2007, sp. zn. 97 Rod 173/2006, se zrušují a Městskému soudu v Brně, soudu pro mládež, se věc vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městská státní zástupkyně v Brně podala v právní věci nezletilého D. Č. (správně jde o „dítě mladší patnácti let“, ale i v tomto usnesení je označován převážně jako „nezletilý“) u Městského soudu v Brně, soudu pro mládež, dne 14. 12. 2006 návrh na uložení opatření podle § 90 odst. 1 zákona č. [218/2003](#) Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů (dále převážně jen „zák. č. [218/2003](#) Sb.“), a to dohledu probačního úředníka. Návrh odůvodnila tím, že policejní orgán Policie ČR MŘ Brno, obvodní oddělení Brno – sever, usnesením ze dne 1. 11. 2006, sp. zn. MRBM-13140/TČ-12-2006, odložil podle § 159a odst. 2 tr. ř. z důvodu uvedeného v § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. trestní stíhání nezletilého pro činy jinak trestné krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. a porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák. spáchaných ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák., neboť je nepřípustné z důvodu nedostatku věku nezletilého.

Těchto činů jinak trestných se měl nezletilý D. Č. spolu s nezletilým J. M. a mladistvým D. H. dopustit tím, že „dne 20. 8. 2006 v době kolem 04:30 hod. vylezli na střechu domu, poté vikýřem vnikli na půdu, odkud následně odcizili dvě pánská horská jízdní kola zn. Madison červené barvy bez značkového vybavení, zn. Suprema Falcon fialovo bílé barvy bez značkového vybavení, dámské horské jízdní kolo bez značkového vybavení zn. Olpran bílé barvy a dětskou plastovou motorku na baterie modré barvy, kdy tyto věci opět střešním vikýřem vynesli na střechu, které již nestačili odnést, neboť na místo byla přivolána policejní hlídka, následně se všichni tři po spatření hlídky snažili uprchnout přes kamennou zídku domu, odcizené věci byly nalezeny na střeše domu opřené o komín a nepoškozené vráceny zpět majiteli, uvedeným jednáním vznikla škoda odcizením poškozenému V. K., ve výši 6.500,- Kč“.

Městská státní zástupkyně uvedla, že chování nezletilého bylo i v minulosti závadové a byl již vyšetřován policií. Vzhledem k tomu by přicházelo v úvahu uložit mu jako adekvátní výchovné opatření dohled probačního úředníka podle § 93 odst. 1 písm. a) zák. č. [218/2003](#) Sb. Tím by bylo možno na nezletilého výchovně působit, vést jej do budoucna k pozitivnímu náhledu na život v souladu se zákonem a zabránit mu v páchání obdobného závadového chování.

O tomto návrhu rozhodl Městský soud v Brně, soud pro mládež, rozsudkem ze dne 29. 3. 2007, sp. zn. 97 Rod 173/2006, tak, že ponechal dohled probačního úředníka uložený rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2005, sp. zn. 97 Rod 46/2005 (bod I.), rozhodl, že náklady řízení (odměnu opatrovnice JUDr. V. O.) hradí Česká republika (bod II.) a vyslovil, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení (bod III.). Soud vzal za prokázané, že nezletilému byl již v minulosti uložen dohled probačního úředníka pro jiný spáchaný čin jinak trestný. Ze zpráv o průběhu dohledu probačního úředníka bylo zjištěno, že přes veškeré úsilí probačního úředníka s ním matka a nezletilý řádně nespolupracovali. Od 7. 2. 2007 se navíc nezletilý nachází ve Výchovném ústavu pro mládež V., odkud již dvakrát utekl, dohled je tedy fakticky nerealizovatelný.

Proti tomuto rozsudku podala městská státní zástupkyně odvolání, o němž Krajský soud v Brně, soud pro mládež, rozhodl rozsudkem ze dne 31. 7. 2007, sp. zn. 4 Rodo 33/2007, tak, že napadený rozsudek změnil v bodě I. a podle § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb. upustil od uložení opatření nezletilému (bod I.), opatrovnici JUDr. V. O. přiznal odměnu a náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 4.284,- Kč (bod II.) a vyslovil, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení (bod III.). Důvody, které odvolací soud (především) k výroku pod bodem I. vedly, jsou blíže rozvedeny v dalším textu.

S rozsudkem odvolacího soudu městská státní zástupkyně (dále převážně jen „dovolatelka“) nesouhlasila a podala proti bodu I. jeho výroku včas dovolání. Jeho přípustnost dovozovala z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť směřuje proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé a napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam z toho důvodu, že je řešena právní otázka, která dosud řešena nebyla, a to možnost opakovaného ukládání stejného opatření uvedeného v § 93 odst. 1 písm. a) až c) zák. č. [218/2003](#) Sb., či ukládání více opatření souběžně (srov. bod III. jejího podání). Uplatnila dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., protože napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci ve směru nedostatků v naplnění zákonných podmínek pro rozhodnutí odvolacího soudu (srov. stejný bod).

Dovolatelka s poukazem na § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb. dále uvedla, že toto ustanovení předpokládá, že vlastní projednání činu jinak trestného nezletilého před státním zástupcem nebo soudem pro mládež bylo natolik účinné a důrazné, že na nezletilého není třeba působit již dalším opatřením a samotné řízení splnilo u nezletilého svůj výchovný efekt. V dané věci je však zřejmé, že na nezletilého samotné projednání věci před soudem dostatečně výchovně nezapůsobilo. Domnívala se proto, že návrh intervenujícího státního zástupce v řízení před odvolacím soudem na uložení ochranné výchovy byl poslední možností, jak se pokusit - vzhledem k dlouhodobému závadovému chování nezletilého - o jeho nápravu, když všechna dříve uložená opatření selhala.

Odvolacímu soudu dovolatelka vytkla, že se při svém rozhodování vůbec nezabýval zkoumáním naplnění podmínek § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb., tj. dosažení účelu zákona již samotným projednáním činu nezletilého před soudem pro mládež. Podle jejího názoru soud své rozhodnutí opřel o důvody, které citovaný zákon pro takové rozhodnutí vůbec nepřipouští; umožňuje totiž učinit pouze dva typy rozhodnutí, a to upuštění od uložení opatření podle § 93 odst. 7 (pro takové rozhodnutí nebyly splněny podmínky) anebo uložení opatření podle § 93 odst. 1. Postup odvolacího soudu a úvahy vyjádřené v odůvodnění jeho rozhodnutí považovala vzhledem k naznačeným závěrům za nesprávné.

V závěru svého podání dovolatelka navrhla, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu, jakož i rozsudek soudu prvního stupně a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud, soud pro mládež (dále jen „Nejvyšší soud“), jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř., § 96 zák. č. [218/2003](#) Sb.) po zjištění, že dovolání bylo podáno proti pravomocnému rozhodnutí odvolacího soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) a v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 3 o. s. ř.), se nejprve zabýval tím, zda v posuzovaném případě je dovolání přípustné. [Okolnost, že napadený rozsudek odvolacího soudu obsahuje chybné poučení o možnosti podat proti němu dovolání (poučení je formulováno podle sedmnácté hlavy trestního řádu a přehlíží, že v dané věci soud pro mládež postupuje s ohledem na ustanovení § 96 zák. č. [218/2003](#) Sb. podle předpisů upravujících občanské soudní řízení), je nerozhodná.]

Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští. Přípustnost dovolání je v ustanovení § 237 o. s. ř. řešena tak, že dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [§ 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [§ 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř.], a jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [§ 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.].

V dané věci přicházela v úvahu aplikace ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., neboť dovolatelka napadla dovoláním rozsudek odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé. [Městská státní zástupkyně sice zároveň uvedla, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam z toho důvodu, že je řešena právní otázka, která dosud řešena nebyla, tato skutečnost však pro přípustnost dovolání podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. nemá žádnou relevanci, nehledě na to, že právní otázka týkající se možnosti opakovaného ukládání stejného opatření uvedeného v § 93 odst. 1 písm. a) až c) zák. č. [218/2003](#) Sb., případně ukládání více opatření souběžně, již řešena byla – srov. například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 8 Tdo 882/2007.]

Nejvyšší soud poté, co shledal, že je dovolání přípustné, musel posoudit, zda důvody, o něž dovolatelka dovolání opřela, naplňují některý ze zákonem stanovených důvodů vymezených v ustanovení § 241a odst. 2, 3 o. s. ř. Jelikož dovolatelka namítala, že při rozhodování odvolacího soudu nebyly splněny podmínky pro upuštění od uložení opatření podle § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb. a že odvolací soud měl uložit některé z opatření podle § 93 odst. 1 citovaného zákona, Nejvyšší soud shledal, že dovolání bylo podáno v souladu s označeným dovolacím důvodem podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., podle něhož lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Podle § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb. může soud pro mládež upustit od uložení opatření, postačují-li k dosažení účelu tohoto zákona projednání činu dítěte mladšího patnácti let státním zástupcem nebo před soudem pro mládež. Citované ustanovení při zmínce o dosažení účelu zákona obsahuje (v závorce) odkaz na § 1 odst. 2 tohoto zákona. Podle něho projednáním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a podle svých sil a schopností přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho protiprávním činem; řízení musí být vedeno tak, aby přispívalo k předcházení a zamezování páčání protiprávních činů.

Z obsahu a smyslu tohoto ustanovení plyne, že zákon jím zejména zdůrazňuje, aby bylo užito takového opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se dítě mladší patnácti let nadále páchaní protiprávního činu zdrželo a našlo si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji, což jsou funkce obecné povahy a předpokládá, aby podle svých sil a schopností přispělo k odčinění újmy vzniklé takovým činem.

Z hlediska podmínek ustanovení § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb. je proto nezbytné posuzovat, zda při aplikaci tohoto ustanovení vedoucí k tomu, že opatření nebude ukládáno, jsou splněny všechny takto vymezené funkce, tedy že již samotné projednání činu nezletilého státním zástupcem nebo před soudem pro mládež bude dostačující a zajistí to, k čemu má účinně přispět opatření, které by bylo uloženo, tedy aby se nezletilý činu zdržel, našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho protiprávním činem.

Pro to, aby byly jednak splněny všechny povinnosti vyplývající z ustanovení § 120 odst. 2 o. s. ř., byl dosažen účel zákona ve smyslu § 1 odst. 2 zák. č. [218/2003](#) Sb. a bylo postupováno v souladu s ustanovením § 93 odst. 7 tohoto zákona, musí soud shromáždit všechny potřebné důkazy. Mezi nimi mají rozhodující význam nejen výpovědi účastníků, ale i listinné důkazy dokumentující zejména osobní poměry nezletilého, a to ze všech sfér jeho života, prostředí, v nichž se pohybuje, a orgánů, s nimiž přichází do styku.

Z odůvodnění rozhodnutí odvolacího soudu vyplývá, že po přezkoumání rozsudku soudu prvního stupně neměl pochybnosti o tom, že se nezletilý dopustil shora popsáního činu jinak trestného. Z provedeného dokazování dále vyplynulo, že nezletilý se trestné činnosti dopouští opakovaně, a proto nelze vyloučit, že negativní projevy v jeho chování se budou spíše stupňovat. Nezletilý nerespektuje ani v minulosti mu uložené opatření v podobě dohledu probačního úředníka, je sociálně hůře přizpůsobivý a podléhá negativním vlivům prostředí, volní vlastnosti má velmi oslabené a je nutné, aby zakotvil v novém prostředí, které by jej chránilo před vlivem party a drog. Jeho další perspektiva je méně optimistická, ani nařízená ústavní výchova pro závadové chování neplní svůj účel.

Odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí rovněž konstatoval, že se sice ztotožňuje s námitkami městské státní zástupkyně, že výrok učiněný soudem prvního stupně v bodě I. není v souladu s ustanovením § 93 zák. č. [218/2003](#) Sb., současně však s ohledem na skutečnost, že nezletilému byl již v minulosti uložen dohled probačního úředníka, od dalšího uložení dohledu upustil podle § 93 odst. 7 citovaného zákona, neboť dříve uložený dohled považoval za dostatečný. Zároveň přihlédl k tomu, že „nezletilý je dnes již trestně odpovědný a dopustí-li se další trestné činnosti, bude na něho působeno intenzivnějšími prostředky, které umožňuje zák. č. [218/2003](#) Sb. a nelze ani vyloučit, že v takovém případě bude nezletilému uloženo i nepodmíněné trestní opatření vzhledem k jeho dosavadnímu špatnému chování“ (srov. stranu 3 odůvodnění jeho rozsudku).

Nejvyšší soud k těmto úvahám a závěrům považuje za potřebné z obsahu spisu připomenout, že odvolací soud sám žádné důkazy neprováděl a vycházel pouze z těch, které provedl soud prvního stupně. Pokud na podkladě jen těchto důkazů dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky ustanovení § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb., neměl pro takové rozhodnutí všechny potřebné podklady. Ačkoliv konstatoval zjištěné skutečnosti vztahující se k rozhodným okolnostem ze života nezletilého, nekladl na některé z nich potřebný důraz a nevyvodil z nich všechny potřebné úvahy pro závěr, že přesvědčivě dostačuje pouze projednání věci před soudem.

Za významné v této souvislosti považuje Nejvyšší soud zmínit, že již rozsudkem Městského soudu v Brně, soudu pro mládež, ze dne 16. 11. 2005, sp. zn. 97 Rod 46/2005, bylo nezletilému uloženo opatření podle § 93 odst. 1 písm. a) zák. č. [218/2003](#) Sb., a to dohled probačního úředníka. Kvůli výraznému zanedbávání školní docházky, zneužívání toluenu a opakovanému závadovému chování, zejména opakovaným krádežím, byl ke dni 7. 11. 2006 na základě předběžného opatření vydaného

usnesením Městského soudu v Brně sp. zn. 24 Nc 2427/2006 umístěn do Diagnostického ústavu B. Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 3. 1. 2007, sp. zn. 24 P 91/2003, byla nad nezletilým nařízena ústavní výchova. Od 7. 2. 2007 se pak nezletilý nacházel ve Výchovném ústavu pro mládež V.

Nejvyšší soud dále v souladu s obsahem spisu shledal, že ze zprávy orgánu sociálně právní ochrany dětí Úřadu městské části Brno - sever vyplývá (dále jen „OSPOD“), že v evidenci OSPOD se nezletilý nacházel již od roku 2002, od roku 2003 nastoupil do Zvláštní internátní školy v O., a to vzhledem k narůstajícím výchovným problémům a trestné činnosti. Chování nezletilého se zpřísněným režimem podařilo korigovat, školou byl hodnocen jako bezproblémový, kázeňsky trestán nebyl, prospěchově patřil k průměrným žákům. Od září roku 2004 nastoupil zpět na Základní školu S. v B., jeho chování však bylo opět problémové. Z těchto důvodů byla nezletilému postupně ukládána opatření (v roce 2003 a v roce 2005). Ze zprávy se dále podává, že v rodině nezletilého chybí mužská autorita, sama matka děti nezvládá a nezletilý ji nerespektuje, toulá se po nocích a čichá toluen. Proto byl v roce 2005 umístěn do Dětského a dorostového detoxikačního centra nemocnice P. P. v P., odkud byl 30. 6. 2005 převezen do Psychiatrické léčebny O. Následně nastoupil doléčovací léčbu v Domově A. - S. L. u O. Po týdnu léčby však utekl zpět k matce a ta již s dalším léčením nesouhlasila.

Ze zprávy Dětského diagnostického ústavu B., ze dne 7. 2. 2007 se podává, že nezletilý byl od počátku po tři čtvrtiny délky pobytu překvapivě bez výraznějších výchovných problémů a byl hodnocen jako opora vychovatele. Jeho projev byl klidný, v kontaktu byl až nápadně vstřícný. Tento nadějný průběh pobytu nezletilého v ústavu však skončil po vánočních prázdninách; po nich se totiž do zařízení nevrátil a i další pokusy o obnovení pobytu selhaly.

Zapotřebí je konstatovat i další listinný důkaz, který zřejmě odvolací soud neměl k dispozici, neboť v odůvodnění jeho rozhodnutí o něm zmínka není. Z příloženého spisu Městského soudu v Brně, soudy pro mládež, sp. zn. 97 Rod 55/2007, totiž vyplynulo, že ve věci nezletilého byl dne 3. 5. 2007 (tedy cca 5 týdnů po rozsudku soudu prvního stupně a cca 3 měsíce před rozhodnutím odvolacího soudu) podán Městským státním zastupitelstvím v Brně další návrh, tentokrát na uložení ochranné výchovy podle § 90 odst. 1 písm. c) zák. č. [218/2003](#) Sb. Podle obsahu spisu se nezletilý měl v mezidobí opět dopustit dalších činů jinak trestných, jeho chování se ve školním roce 2006/2007 mělo výrazně zhoršit, měl šikanovat žáky, být vulgární, lhát a dopouštět se masového záškoláctví.

Nejvyšší soud na základě těchto skutečností dospěl k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu, proti němuž dovolání směřuje, je zatíženo procesní vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; navíc rozhodnutí vychází ze zjištění, která nemají oporu v provedeném dokazování. Za současného stavu dokazování je takové rozhodnutí minimálně předčasné, neboť neodráží všechny okolnosti, které z obsahu spisového materiálu vyplývají.

Z hlediska úplnosti provedeného dokazování Nejvyšší soud považuje za chybné, že odvolací soud, který ve věci rozhodoval dne 31. 7. 2007, nezjišťoval poměry a chování nezletilého ke dni svého rozhodnutí, přestože od projednání věci před soudem prvního stupně (dne 29. 3. 2007) uplynula doba téměř čtyř měsíců, během níž se poměry nezletilého mohly podstatně změnit. Nemohl tak hodnotit, že nezletilý se v mezidobí opět dopustil ve spolupachatelství dalších činů jinak trestných (krádeže a porušování domovní svobody), jak je zřejmé z usnesení Městského ředitelství policie ČR v Brně ze dne 30. 3. 2007, sp. zn. MRBM-13305/TC-12-2006, jímž bylo trestní stíhání nezletilého podle § 159a odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. odloženo jako nepřípustné z důvodu nedostatku jeho věku, a že dne 3. 5. 2007 byl Městským státním zastupitelstvím v Brně podán již shora zmíněný návrh.

Odvolací soud rovněž ponechal bez náležitého uvážení, že nezletilý z ústavní výchovy neustále utíká, nezkoumal ani, kde se nezletilý po tuto dobu zdržuje, z čeho žije, co dělá. Taková obezřetnost byla

nepochybně namísto zejména z toho důvodu, že nezletilý se má opakovaně oddávat zneužívání návykových látek. Bez doplnění dokazování v tomto směru a bez náležitého zhodnocení těchto skutečností nelze učinit spolehlivý závěr, zda pouhé projednání věci před soudem prvního stupně mělo na nezletilého skutečný výchovný dopad a umožňovalo postup zvolený odvolacím soudem.

Nejvyšší soud poté, co shledal, že napadené rozhodnutí trpí uvedenými vadami, neboť odvolací soud neposoudil řádně všechny právní aspekty vyplývající z ustanovení § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb., dospěl k závěru, že podané dovolání je ve smyslu ustanovení § 242 odst. 3 o. s. ř. důvodné.

Nedostatky v provedeném dokazování a následně i v právním posouzení však Nejvyšší soud shledal i v řízení před soudem prvního stupně. Ten totiž nesprávně vyslovil, že nezletilému ponechává dohled probačního úředníka uložený mu předcházejícím rozsudkem Městského soudu v Brně, soudu pro mládež, ze dne 16. 11. 2005, sp. zn. 97 Rod 46/2005.

V obecné rovině je však třeba nejprve uvést, že podle § 93 odst. 1 písm. a) až c) zák. č. [218/2003](#) Sb. platí, že dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud pro mládež uložit, a to zpravidla na základě výsledků předchozího pedagogicko-psychologického vyšetření, tato opatření: a) dohled probačního úředníka, b) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče, c) ochrannou výchovu.

Přestože zákon v citovaném ustanovení § 93 odst. 1 používá termín „může“, lze z logiky věci a dalších ustanovení zákona dovodit, že soud pro mládež musí nezletilému některé z opatření tam uvedených uložit, pokud jednak jsou splněny formální podmínky pro jeho uložení [nezletilý se dopustil činu jinak trestného (§ 89 odst. 2) a státní zastupitelství podalo návrh na uložení opatření (§ 90 odst. 1), resp. soud pro mládež zahájil řízení bez návrhu (§ 90 odst. 2)] a pokud jednak zákonné (formální a materiální) podmínky pro upuštění od uložení opatření podle odst. 7 splněny nejsou. Tak např. podle již citovaného § 89 odst. 2 zákona dopustí-li se dítě mladší než patnáct let činu jinak trestného, učiní (tedy nikoliv, že by snad mohl učinit) soud pro mládež opatření potřebná k jeho nápravě, která jsou uvedena v § 93 zákona.

V této souvislosti je zapotřebí upozornit i na současnou judikaturu Nejvyššího soudu, podle které skutečnost, že soud pro mládež již dříve dítěti mladšímu patnácti let uložil opatření podle § 93 odst. 1 písm. a) zák. č. [218/2003](#) Sb., nebrání tomuto soudu uložit takovému dítěti další takové opatření [příp. jiné opatření podle § 93 odst. 1 písm. b), c) citovaného zákona], pokud je zjištěno, že dítě se opětovně dopustilo činu jinak trestného (třeba i druhově shodného) a přichází-li v úvahu nově v něm vymezit jeho obsahovou náplň (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 8 Tdo 882/2007).

Z uvedeného je zřejmé, že popsány vadami trpí nejen dovoláním napadené rozhodnutí odvolacího soudu, ale i jemu předcházející rozhodnutí soudu prvního stupně (jakož i s nimi související řízení). Proto Nejvyšší soud obě tato rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

V něm bude nutné doplnit dokazování, a na základě pečlivého posouzení všech skutečností, které vedly ke spáchání činu jinak trestného, uvážit negativní či pozitivní vlivy spolupůsobící v rámci rozumového a sociálního vývoje nezletilého. Další řízení se proto neobejde bez vyžádání zprávy o chování nezletilého v době od 7. 2. 2007, kdy k němu byly zjištěny poslední poznatky, až do doby nového rozhodnutí soudu. Teprve podle výsledků tohoto šetření bude možné uvážit s důrazem na účel zákona č. [218/2003](#) Sb., zda jsou splněny podmínky § 93 odst. 7 zák. č. [218/2003](#) Sb. pro upuštění od uložení opatření a nebo vhodnost uložení některého z opatření podle § 93 odst. 1 zák. č. [218/2003](#) Sb.

S ohledem na již uložený dohled probačního úředníka v předcházející věci nezletilého bude zapotřebí ověřit, jakým způsobem je toto opatření vykonáváno, s jakým výsledkem, a jaké poznatky o

výchovných a společensko morálních projevech nezletilého v průběhu výkonu tohoto opatření byly zjištěny. Pokud z poslední zprávy vyplynulo, že vzhledem k umístění nezletilého do Výchovného ústavu pro mládež V. „je dohled probačního úředníka fakticky nerealizovatelný“, bude nutné i tuto informaci ověřit.

Posléze podle všech shromážděných poznatků by soudy měly uvážit vhodnost a potřebnost pedagogicko-psychologického vyšetření nezletilého. Právě tento důkaz by mohl mít význam pro posouzení vhodného zaměření a působení na nezletilého a mohl by tak vytvořit předpoklad pro náležitou volbu vhodného opatření, nebo pro závěr, že žádné opatření vzhledem k úplné a dostatečné konsolidaci nezletilého není nutné, příp. vhodné.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušování řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)